

Раца В.

ЛІДЕРСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНИХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Завданням сучасних закладів вищої освіти є створення платформи для формування та розвитку національно свідомої всебічно розвинутої особистості, здатної, з одного боку, чітко та якісно виконувати функціональні обов'язки, а з іншого – інноваційно мислити, приймати нестандартні рішення і діяти в умовах перманентних криз, бути лідером у майбутній професійній діяльності. Це, у свою чергу, зумовлює важливість набуття майбутнім фахівцем лідерської компетентності, завдяки якій він зможе ухвалювати своєчасні самостійні рішення, оволодівати навичками переконання, організовувати командну роботу, ефективно взаємодіяти з соціальним оточенням. Особливої актуальності така здатність набуває для фахівців економічної галузі, оскільки підвищення ефективності діяльності підприємства значною мірою залежить від результативної командної роботи працівників та врахування їхнього лідерського потенціалу. Незважаючи на значну кількість наукових робіт, складність лідерства як соціального феномена й досі залишає невирішеними низку питань щодо визначення категорії «лідерська компетентність» й виокремлення її складових. Проблема лідерства є сьогодні однією з найбільш популярних і одночасно найбільш складною. Інтелектуалізація праці, посилення творчої складової розумової праці привели до необхідності пошуку і застосування нових методів та інструментів управління персоналом. Адміністративний вплив стає все менш ефективним. Головний інструмент управління персоналом сьогодні – лідерство, про це свідчить значна кількість досліджень зарубіжних авторів. Питанням лідерства присвячено багато робіт вітчизняних та зарубіжних учених: І.Адізеса, У. Бенніса, Р. Блейка, А.Дороніна, О. Петряєва, С. Філоновича, Дж. Максвелл, Дж.Моутона, Ф. Фідлера, У. Реддіна, Ф. Йеттона, Г. Юкла, Р.Томаса. Їх аналіз дозволив визначити поняття лідерської компетентності фахівців економічної галузі як інтегрованої якості особистості, що характеризує здатність проявляти певні риси лідера в залежності від ситуації, яка склалась, намагаючись максимально повно використати власний внутрішній потенціал та потенціал своїх послідовників для досягнення поставленої мети.

Узагальнення результатів аналізу наукових праць В.Гладкової [1], О.Дяківа, С.Прохоровської [2], П.Хаїтова [3] дозволило виокремити структурні компоненти лідерської компетентності майбутніх фахівців економічної галузі, а саме когнітивний (система знань, якими має володіти здобувач освіти: сучасних теорій лідерства, основ ефективного лідерства; технологій командного управління; стилів управління; способів удосконалення власного стилю управління; практичних методів ефективного управління в умовах ризику та невизначеності), інтегративно-діяльнісний (система організаційних і комунікативних умінь, які забезпечують здатність здобувачів освіти інтегрувати діяльність групи як єдиної команди) та особистісний (комплекс лідерських рис та якостей). Набуття зазначених знань, вмінь та якостей відбувається протягом тривалого часу, але провідну роль в їх формуванні відіграють саме заклади вищої освіти, створюючи платформу для формування лідерської компетентності.

Література: 1.Гладкова В. М. Акмеологічна компетентність менеджера-лідера освітнього закладу / В.М. Гладкова // *International Scientific Journal of Universities and Leadership*. – 2017. С. 1–11.; 2.Дяків О. П., Прохоровська С. А. Структура лідерських компетенцій менеджера / О.П. Дяків, С.А. Прохоровська // *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки*. – 2013. - № 6. - С. 48–55.; 3.Хаїтов П. О. Розвиток трансформаційного лідерства на державній службі / П.О. Хаїтов // *Дис. канд. наук з держ. управл.* – Дніпро, 2017. – 212 с.

Роботу виконано під керівництвом доцента кафедри ПММО Ковальської В.С.